

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nyborggade 2
1203 København K

Kulturudvalget
Christiansborg
DK-1240 København K
Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36
www.ft.dk
ft@ft.dk

25. november 2008

Kære Carina Christensen

Om muligheden for større statslig støtte, særligt til kulturelle institutioner og kulturinitiativer, der synes at falde mellem statens støttemuligheder, og til nogle af de initiativer, der pludseligt er ramt af recessionen samt støtte til de, der synes at sikre et vist regionalt perspektiv af den statslige kulturstøtte.

Kontakt
Finn Skriver Frandsen
udvalgssekretær
Dir. tlf. +45 33 37 55 24

Kulturudvalgets medlemmer og Kulturudvalget er løbende i kontakt med en række kulturelle institutioner, ensembler og personer, der hver især og på meget forskellig vis bidrager til det professionelle danske kulturbed. Nogle er veletablerede, mange er succesfulde, nogle få er også økonomisk succesfulde, men mange søger støtte, hvor støtten vil gøre en stor forskel.

Statens, kommunernes og privates støtte/betaling til kunstnere og/eller til deres værker, forestillinger, bygninger mv. er omfattende. Der er på kulturområdet gennem årene blevet etableret en meget lang række af statslige støtteordninger, nogle med et engangs-projekttilsagn, nogle med et etårigt tilsagn, nogle med flerårige tilsagn, og endelig er der institutioner mv., der er mere permanent på finansloven.

Kultur i befolkningscentre og lokalcentre

Kulturstøtte har været med til at fremme kulturel aktivitet og fremme borgerens kendskab til og engagement i sådanne aktiviteter. Kulturpolitikken og dens brede vifte af støtteordninger skal, hvor der gives støtte til at fremme kulturelle aktiviteter af særlig god kvalitet bidrage til at løfte kvaliteten yderligere. Men det må også handle om at få den bedst mulige kvalitet ud til flest mulige borgere.

Danmark samles mere og mere omkring nogle få befolkningscentre, der har voksende økonomisk styrke, særligt Østsjælland og Østjylland og dernæst i regions" hovedstæderne"/universitetsbyerne Odense og Ålborg. Det er også afgørende, at borgere uden for de større centre får statslige bidrag til at løfte kvaliteten.

Statslige bidrag til kulturaktiviteter uden for centrene kan ofte betyde et meget væsentligt løft i kvaliteten af kulturtilbud i disse områder, bl.a. fordi man ofte ser, at lokale kommuner og virksomheder bidrager til at give et væsentligt spin-off af de statslige midler, så effekten af midler til aktiviteter i byer uden for de større centre ofte er måske væsentlig større end, hvis indsatsen kun blev fordelt til de store centre.

Centralisering af kommunalstrukturen

Udvalget har indtryk af, at omlægningen af kommunalstrukturen har øget presset på lokale/regionale kulturinitiativer. De nye og større kommuner har betydet at nogle initiativer bliver barberet væk, men også betydet, at nogle kulturinitiativer får øget opmærksomhed.

Konkrete henvendelser til KUU, der også omhandler ønske om øget støtte

Kunstakademierne.

Udvalget fik i forbindelse med et foretræde det indtryk, at kandidaterne fra de 5-årige maleruddannelser mv. fra kunstakademierne i Århus og Odense har et kvalitetsniveau ca. på højde med kandidaterne fra Det Kongelige Danske Kunstakademi – Billedkunstskolerne. Staten støtter de to provinsakademier med tilsammen ca. 2.2 mio. kr., hvor vi forstod, at Kunstakademiet i København har ca. 40 mio. kr. fra staten. Det Kongelige Danske Kunstakademi uddanner ca. 40 kandidater pr. år og de to provinsskoler samlet ca. 25 pr. år, så der er en betydelig forskel i støtteomfang beregnet pr. elev.

Støtteforskellene betyder i følge det oplyste, at ingen er fuldtidsansat på f.eks. Odense-skolen, hvor professorerne får 1/3 løn uden tillæg og uden pension, sammenlignet med de fuldtidsansatte professorer på københavnerskolen.

Rytmiske spillesteder

Udvalget har haft foretræde fra en kommune samt besøgt et regionalt spillested i hhv. Esbjerg og Aalborg. Aalborg mistede tilskud til sit ene spillested (Skraaen) og Esbjerg mistede sit spillested (Tobakken). Udvalget kan ikke og vil ikke gå ind i en deltaljeret diskussion af alle enkeltsager, men udvalget fik også her indtryk af, at statslige tilskud var trukket fra nogle udkanter, hvor tilskuddene havde haft stor positivt spin-off. Som udvalget forstod, havde Kunstrådets Musikudvalg lagt vægt på en spillemæssig skarphed, hvor der gerne skulle være tale om en smal profil, hvis man ville have støtte. Det synes oplagt, at spillesteder i København nødvendigvis har en arbejdsdeling indbyrdes, og derfor som en selvfølge får en smal profil, og dermed har lettere ved at få tilskud end det ene eller de to spillesteder, der er i et byområde, hvor man naturligvis må spille på mange strenge for at kunne fylde lokalerne op mange dage og aftener i løbet af en uge. Her er en "specialisering" i en bestemt genre næsten svær at forestille sig, og derfor rammer princippet om smallere profil provinsspillestederne hårdere end storbyspillestederne.

MGK

Vi har haft Hjørring Kommune i foretræde vedr. ændringen af det musikalske grundkursus i Hjørring, der medfører, at en del elever trækkes til Aalborg, og at man på sigt forventer helt at miste grundkurser i Hjørring. Man finder, at eleverne mister muligheder og at musikgrundkursuslærernes forsvinden på sigt betyder en dræning af det omfattende kulturliv i Hjørring. Hjørring sælger flere billetter pr. indbygger end nogen anden kommune og kommunen selv investerer væsentlige midler i kulturudviklingen.

Det Jyske Ensemble

Det Jyske Ensemble er et af seks statsstøttede basisensembler i Danmark. Kommunerne bag ensemblet har ønsket et foretræde, idet de er uforstående overfor, at Kunstrådets Musikudvalg vil fratage ensemblet statsstøtte fra 2011. På et udvalgsmøde blev denne sag kommenteret fra et par hovedordførere med bemærkningen, "at man formentlig i Musikudvalget finder, at der er for meget klassisk musik i provinsen". Kommunerne er i foretræde i Kulturudvalget den 17. december 2008.

Om muligheden for større statslig støtte til Nyt Dansk Musikteater

Folketingets Kulturudvalg har haft Nyt Dansk Musikteater i foretræde. Musikteatret har de seneste 10 år udviklet en række nationale musicalforestillinger, som alle har været væsentlige succeser, eksempelvis Egtved Pigen, Skagensmalerne ("Lyset over Skagen"), Peter Sabroe og Estrup, med i alt 140.000 tilskuere. Vi forstår, at teatret af Scenekunstudvalget er vurderet som professionelt teater. "Lyset over Skagen" skal turnere i de nordiske lande i det kommende år.

Nyt Dansk Musikteater har i perioden haft et samlet budget på 40 mio. kr., hvor kommuner, amter og lokale sponsorer har bidraget med 18 mio. og billetindtægterne har dækket 21 mio. kr., hvor staten har bidraget med i alt ca. 300.000 kr.

Teatret arbejder på planlægningen af tre nye forestillinger i samarbejde med henholdsvis Frederikshavn, Skive og Syddjurs kommuner. Desuden er teatret ved at lægge sidste hånd på et stykke om Ole Rømer, "Stjernernes Nat", der har premiere primo 2009 med støtte fra bl.a. Århus Kommune. Denne premiere er teatrets 7. danmarks-premiere. De kommende forestillinger har et samlet budget på ca. 70 mio. kr.

Udvalget værdsætter, at teatret har klaret sig i en årrække uden væsentlig fast offentlig støtte, men udvalget har indtryk af, at teatret er placeret imellem forskellige statslige tilskudsmuligheder, hvorfor teatret har fået en meget lille statslig støtte, der svarer til godt 2 kr. pr. solgt billet, og nu har likviditetsproblemer.

Folketingets Kulturudvalg vil derfor bede ministeren afsøge eventuelle støttemuligheder, der kunne hjælpe teatret i den nuværende anspændte økonomiske situation, hvor private og kommunale sponsorater sammen med billetindtægterne ikke helt kan sikre forestillingernes gennemførelse, men hvor et statsligt tilskud synes at kunne få afgørende betydning.

Udvalgets hovedønsker til kulturministeren

Udvalget ønsker ikke at mindske "armslængde-princippet",

De ovennævnte sager er blot eksempler på en række sager, hvor udvalget efter et foretræde eller efter en "markvandring" har haft overvejelser, om bevilgende myndigheder har tilstrækkelige muligheder for generelt at tilpasse eller videreudvikle tildelingsstrukturer og tildelings-kriterier og evt. også justere prioriteringen af kriterier.

Udvalget finder i mindre grad anledning til i denne forbindelse at drøfte bevilninger til enkelt-kunstnere.

Opsamlingspulje 2008. Udvalget vil gerne i forlængelse af drøftelsen, som en række ordførere havde med ministeren fornylig, bede ministeren overveje og melde tilbage, om der er mulighed for at etablere en "opsamlingspulje", hvor man kunne trække midler til projekter eller forløb, som man fandt, var faldet mellem "støttekasser" eller støttekriterier, men hvor der kunne være ønske om at række en (nød)hjælpende hånd.

Regional prioritering 2009 ff. Som nævnt ovenfor behøver ingen kunstudfoldelse at falde uden for Kunstrådets strukturer, men naturligvis er det vanskeligere for nye initiativer, der ikke opererer i gængse rammer og måske endda især udfolder sig uden for kulturcentre, at få samme opmærksomhed og støtte som aktiviteter, der falder indenfor kendte rammer, og som ses og omtales blandt publikum og medier i kulturcentre.

Udvalget er også opmærksom på, at den økonomiske turbulens, der for tiden præger den internationale økonomi, også påvirker f.eks. de danske kulturinstitutioner og kulturinitiativer. Mange kulturaktiviteter arbejder i forvejen på de økonomiske marginaler. Det er indlysende, at det pludseligt er noget vanskeligere for en række initiativer at få enderne til at hænge sammen. Staten skal ikke gå ind og supplere alle steder. Men det er oplagt, at det kunne overvejes om dette forhold ikke også bør tages i betragtning i en eller anden udstrækning.

Kulturudvalget vil gerne have en tilbagemelding på

- hvilke muligheder ministeren ser i den øjeblikkelige situation for at finde midler til at hjælpe nødlidende kvalitetsinitiativer, særligt initiativer der synes at falde imellem forskellige "tilskudskasser" samt nogle af de initiativer, der er ramt af den pludselige økonomiske afmatning?
- hvordan ministeren på sigt ser muligheder for at justere på tildelingsstrukturer, tildelingskriterier og prioriteringen af de enkelte kriterier, så kulturstøtten fortsat styrker kvalitet og udbredelse af kvalitetsbetonet kulturtiltag i landets kulturcentre, men også styrker kulturtiltag i regionale og lokale områder i højere grad end i dag?
- om ministeren endvidere vil tage en drøftelse med Kunstrådet om, hvilke muligheder det har for at prioritere en udbredelse og regionalisering højere end i dag, og dermed i højere grad "tage over" efter amterne, som de selv nævner i deres handlingsplan?

Med venlig hilsen

Folketingets Kulturudvalg
Karin Nødgaard, formand